

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 86 0 Rs 037388 19 Rev
Banjaluka, 17.02.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću koje sačinjavaju sudije ovog suda i to, Senad Tica kao predsjednik vijeća, te Jadranka Stanišić i Rosa Obradović kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužioca, F.D. iz .O., zastupanog po punomoćniku, B.V., advokatu iz Š., protiv tužene, škole O. из O., zastupane po punomoćniku, S.B., advokatu iz B., radi zaštite prava iz radnog odnosa, odlučujući o reviziji tužioca protiv presude Okružnog suda u Doboju broj 86 0 Rs 037388 19 Rsž 2 od 29.08.2019. godine, na sjednici održanoj dana 17.02.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Modriči broj 86 0 Rs 037388 17 Rs 2 od 25.02.2019. godine odbijen je zahtjev tužioca, da se utvrdi da je nezakonit prestanak radnog odnosa tužioca kod tužene sa danom 20.05.2014. godine, da se tužena obaveže da tužioca vrati na rad, da mu isplati, na ime neisplaćenih plata, od 20.05.2014. godine do 30.04.2017. godine, 34.359,20 KM sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do konačne isplate, a od 01.05.2017. godine do povratka na rad po 940,95 KM i da se tužena obaveže da tužioca prijavi kod nadležne Poreske uprave sa danom 20.05.2014. godine, te uplati sve zakonske poreze i doprinose na zarade tužioca od 20.05.2014. godine do povratka na rad.

Istom presudom tužilac je obavezan da tuženoj naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 6.800,00 KM.

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Doboju broj 86 0 Rs 037388 19 Rsž 2 od 29.08.2019. godine, žalba tužioca je odbijena i prvostepena presuda potvrđena.

Tužilac revizijom pobija drugostepenu presudu, zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i udovolji zahtjevu tužioca uz naknadu troškova parničnog postupka.

U odgovoru na reviziju tužena je predložila da se revizija odbije.

Revizija tužioca nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca koji je u cjelosti odbijen prvostepenom presudom.

Po provedenom postupku prvostepeni sud je utvrdio: da je tužilac nastavnik tehničkog obrazovanja; da je kao nastavnik tehničkog obrazovanja radio u školi A.Š. u V. na određeno vrijeme za period od 10.11.2008. godine do 31.08.2009. godine; da je taj radni odnos na određeno vrijeme tužilac prekinuo 28.07.2009. godine kada je primljen za direktora škole O. u O.; da je tim povodom škola O. u O. donijela rješenje o imenovanju direktora škole, broj ... od 25.09.2009. godine, kojim je za direktora škole O. u O. imenovan tužilac, nastavnik tehničkog obrazovanja, tako da mu mandat teče od 29.07.2009. godine i traje 4 godine; da je po isteku tog mandata rješenjem tužene o imenovanju direktora škole broj ... od 29.07.2013. godine tužilac ponovo izabran za direktora škole na mandat od 4 godine, tako da navedeno rješenje stupa na snagu 30. jula 2013. godine; da je prije isteka tog mandata, tačnije 06.05.2014. godine tužilac podnio tuženoj zahtjev za razrješenje dužnosti direktora zaključno sa 20.05.2014. godine, jer da iz ličnih razloga više nije u mogućnosti da obavlja taj posao; da je tužena potom donijela odluku broj ... od 15.05.2014. godine kojom je usvojila zahtjev tužioca za razrješenje dužnosti direktora, utvrdila da mu prestaje dužnost direktora i odluku Školskog odbora koja je danom donošenja stupila na snagu označila konačnom; da je sa tim datumom 20.05.2014. godine tužilac i objavljen kao radnik tužene; da je 14.05.2015. godine tužilac podnio predmetnu tužbu kojom je tražio zaštitu prava iz radnog odnosa, tvrdeći da ga tužena, nakon razrješenja sa mjesta direktora nije rasporedila na drugo radno mjesto u smislu odredaba člana 133 Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju; da tužena nije bila u mogućnosti, nakon razrješenja tužioca sa radnog mjesta direktora, istog rasporedi na radno mjesto koje odgovara njegovim obrazovnim i stručnim znanjima, jer je radno mjesto nastavnika tehničkog obrazovanja kod tužene bilo popunjeno.

Temeljem ovakvog činjeničnog utvrđenja, prvostepeni sud je zaključio, s pozivom na odredbe člana 133. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, da zahtjev tužioca nije osnovan, pa je stoga donio odluku kao u izreci prvostepene presude. Iz razloga odluke prvostepenog suda proizilazi, da tužiocu nije nezakonito prestao radni odnos, jer da tužena nije bila u obavezi da ga rasporedi na drugo radno mjesto koje odgovara njegovom obrazovnom i stručnom znanju, kada se ima u vidu, da tužilac u vrijeme imenovanja na mjesto direktora, kod tužene nije imao zasnovan radni odnos. Kako je radno mjesto nastavnika tehničkog obrazovanja kod tužene bilo već popunjeno u vrijeme kada je tužilac razriješen sa mjesta direktora, to tužena nije bila u mogućnosti rasporediti tužioca na radno mjesto koje odgovara njegovom obrazovnom i stručnom znanju i pod pretpostavkom da je bio u radnom odnosu. Sama činjenica, da se tužena obraćala Ministarstvu, ukazuje da je tužena pokušala da zaposli tužioca, shodno njegovom obrazovnom i stručnom znanju i u nekoj drugoj školi, a ne samo kod tužene. Nalazeći da je neosnovan zahtjev tužioca kojim je tražio da se utvrdi da mu je nezakonito prestao radni odnos prvostepeni sud je zaključio da su neosnovani i ostali zahtjevi tužioca.

Drugostepeni sud je prihvatio činjenična utvrđenja prvostepenog suda i zaključak tog suda, pa je sudio tako što je odbio žalbu tužioca i potvrdio prvostepenu presudu. Mada drugostepeni sud u svemu prihvata razloge prvostepenog suda, taj sud istovremeno nalazi da tužilac ne može s uspjehom isticati zahtjev da se utvrdi da mu je nezakonito prestao radni odnos, a da pri tome nije tražio da se poništi odluka tužene broj ... od 15.05.2014. godine kojom je razriješen sa mjesta direktora tužene.

Odluke nižestepениh sudova su pravilne.

Odredbama člana 39. stav 1., 2., 3. i 4 Zakona o radu ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 55/07 – Prečišćeni tekst) je propisano, da se ugovor o radu može zaključiti zbog obavljanja poslova direktora kod poslodavca, radi zasnivanja radnog odnosa, ako posebnim zakonom nije drugačije uređeno (stav 1.).

Ugovor o radu iz stava 1. ovoga člana može se zaključiti na neodređeno vrijeme i određeno vrijeme do isteka roka na koji je direktor izabran odnosno postavljen (stav 2.). Međusobna prava, obaveze i odgovornosti direktora koji nije zasnovao radni odnos i poslodavca uređuje se posebnim ugovorom (stav 3.).

Lice koje obavlja poslove direktora iz stav 3. ovoga člana ima pravo na naknadu za rad koja ima karakter plate i drugih prava, obaveze i odgovornosti u skladu sa ugovorom (stav 4.).

Odredbama člana 133. stav 4. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 74/08, 71/09, 104/11 i 33/14) je propisano, da direktoru škole kojem je prestala dužnost razrješenjem ili na lični zahtjev ostavkom, koji ne može biti raspoređen na radno mjesto koje odgovara njegovom nivou obrazovanja i stručnom zvanju u određenoj oblasti, prestaje radni odnos uz isplatu otpremnine u skladu sa Zakonom o radu kao i drugim važećim propisima.

Dakle, za uspjeh u parnici, povodom zahtjeva tužioca, da mu je nezakonito prestao radni odnos kod tužene sa 20.05.2014. godine, te tužena obaveže da ga vrati na rad i prizna mu prava po osnovu radnog odnosa, tužilac je bio u obavezi, shodno odredbama člana 7. i 123. Zakona parničnom postupku ("Sl. glasnik RS", br. 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13 - u daljem tekstu ZPP) da dokaže da je bio u radnom odnosu kod tužene na mjestu direktora.

Kako iz stanja spisa proizilazi, da parnične stranke nikada nisu zaključile ugovor o radu kojim je tužilac zasnovao radni odnos kod tužene na mjestu direktora, već naprotiv, da je tužilac rješenjem tužene o imenovanju direktora škole broj ... od 25.09.2009. godine, imenovan za direktora škole na period od 4 godine počevši od 29.07.2009. godine, te rješenjem tužene o imenovanju direktora škole broj ... od 29.07.20013. godine, imenovan za direktora škole u trajanju od 4 godine počevši od 30.07.2013. godine, ima se uzeti da tužilac nije dokazao da je bio u radnom odnosu kod tužene.

Kod takvog stanja stvari, neosnovanim se ukazuje zahtjev tužioca da mu je nezakonito prestao radni odnos kod tužene sa 20.05.2014. godine, tim prije što je podneskom od 06.05.2014. godine, tužilac tražio da ga tužena razriješi sa dužnosti direktora zaključno sa 20.05.2014. godine, što je ona i učinila i u tom smislu donijela odluku broj ... od 15.05.2014. godine.

Stoga se neosnovanim ukazuju i revizioni prigovori, da je tužena, shodno odredbama člana 133. stav 4. Zakona o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, morala provesti postupak u pogledu mogućnosti rasporeda tužioca na drugo radno mjesto, pa ukoliko ga nije mogla rasporediti, o tome donijeti akt i samo na osnovu tog akta, mu mogla dati otkaz ugovora o radu.

Slijedom datih razloga, nameće se zaključak, da se revizijom tužioca ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost odluke drugostepenog suda, te kako ista nije zahvaćena

nedostacima na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti valjalo je, primjenom člana 248. ZPP donijeti odluku kao u izreci ove presude.

Predsjednik vijeća
Senad Tica

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić